

SBR en effecten op kredietverlening: voordelen voor ondernemers

SBR-methodiek zorgt voor prijsdaling en hogere beschikbaarheid kredieten

Guust Jutte

In diverse publicaties rondom Standaard Bedrijfs Rapportages (SBR) worden de hogere mate van efficiency, administratieve lastenverlichting en goede vergelijkbaarheid van data als de voordelen genoemd. Niet alleen de Belastingdienst die SBR per 1 januari 2013 als exclusief system-to-systemkanaal heeft uitgeroepen, zegt dit, maar ook banken scharen zich volledig achter deze stelling. Als SBR volledig uitgerold is, zal de verbeterde datakwaliteit de keten vele voordelen brengen. Dit heeft een positief effect op de doorlooptijd van de kredietaanvraag en de beschikbaarheid van krediet voor ondernemers. Het leidt tot een meer passende prijs van een financiering.

Rabobank, ABN AMRO en ING werken sinds 2008 gezamenlijk aan de invoering van SBR bij de uitwisseling van kredietrapportages tussen ondernemingen en de banken. Hierbij is er een nauwe samenwerking met de overheid. Primaire doelstelling is het wegnemen van de administratieve lasten bij de ondernemer. Bij een juiste toepassing van de SBR-methodiek kan de ondernemer veel dubbele werkzaamheden in zijn administratie vermijden. Maar ook om andere redenen biedt het correct en volledig toepassen van SBR ondernemers toegevoegde waarde.

Datakwaliteit

In de SBR-methodiek wordt uitgegaan van standaardisatie en vaste definities van gegevens en bijbehorende waardeeringsgrondslagen. Dit alles is vastgelegd in een taxonomie. De vergelijkbaarheid van de bij de uitvragende partijen aangeleverde data neemt hierdoor toe. Doordat het standaardproces te digitaliseren is, verdwijnen ook de overtypfouten uit de diverse stappen in het proces. Dit stelt banken in staat om betere voorspellende modellen te ontwikkelen, die helpen om het klantrisico te beoordelen. Een nauwkeuriger risicobepaling reduceert de overall risicokosten en resulteert in een

lager benodigde en doorberekende risico-opslag. Vanwege de relatie tussen risico's en de door banken aan te houden solvabiliteit, zal een lagere risico-opslag direct effect hebben op de prijs van een financiering. Een effect dat door de toegenomen eisen vanuit Basel op dit vlak verder wordt versterkt.

Het ontwikkelen van modellen is omgeven door strenge regelgeving vanuit de toezichhouders. Om deze rekenmodel-

'Primaire doelstelling is het wegnemen van de administratieve lasten bij de ondernemer.'

len een betere voorspellende kracht te geven en te kunnen valideren, is een forse dataverzameling nodig. Dat punt is nog niet bereikt. Hierdoor zullen er nog enkele jaren overheen gaan, voordat de effecten op de prijs van een financiering concreet waarneembaar zijn.

Gebruik van taxonomie vergroot efficiency

Naast de consistentie en standaardisatie in de data zijn ook de gegevens die worden uitgevraagd van groot belang. In

de bankentaxonomie is er, naast de standaard balans en winst-en-verliesrekening, een aantal andere aspecten opgenomen die een bank nodig heeft om het risico van een onderneming in te schatten.

Naast de financiële data betreft het ook aspecten van niet-financiële aard, die veelal niet of nauwelijks veranderen, zoals eigendomsverhoudingen of kadastrale gegevens. Allemaal zaken die een bank dient te controleren, maar die in de 'papier' wereld vaak separaat worden opgevraagd of gecontroleerd. Door deze gegevens op te nemen in de taxonomie, wordt zoveel mogelijk voorkomen dat er additionele data moeten worden opgevraagd.

Indien de ondernemer wordt ondersteund door een adequate ICT-oplossing die SBR-proof is, kost het de ondernemer geen extra inspanning om die additionele gegevens direct met de cijfers mee te sturen. De taxonomie én de directe aanlevering van alle benodigde informatie aan banken maakt de keten een stuk efficiënter.

Sectorale extensies

Toch zijn er specifieke zaken te benoemen die niet in de huidige taxonomie zijn opgenomen, maar die voor een beperkte doelgroep wel van belang zijn voor de risicobeoordeling. Een voorbeeld hiervan is de agri-sector. In deze sector worden de prestaties van een onderneming niet alleen op de financiële merites beoordeeld, maar juist ook op diverse andere factoren. Omdat de hiervoor benodigde gegevens zo specifiek zijn voor deze sector, wordt er voor deze sector momenteel een uitbreiding op de bankentaxonomie

ontwikkeld. Een extensie is alleen voor ondernemingen uit de betreffende sector van belang. Ook hier wordt er uiteraard gekeken naar optimaal hergebruik van gegevens. De agri-extensie wordt ontwikkeld in samenwerking met het ministerie van Economische zaken, Landbouw & Innovatie en het Landbouw Economisch Instituut (LEI).

Toekomst: minder informatie-asymmetrie

De nieuwe regelgeving voor banken vanuit Basel (III) verhoogt de kosten voor een financiering. Om dit gevolg voor ondernemers te beperken, zal er verder gewerkt moeten worden aan het verkleinen van de informatieasymmetrie tussen ondernemers en banken. Tijdige, volledige en betrouwbare informatie zorgen immers voor risicoreductie, waardoor de prijs van kredietverlening omlaag kan. De SBR-methodiek maakt frequentere data-uitwisseling mogelijk zonder een grote extra inspanning van de ondernemer. Vanuit de bronadministratie van de onderneming of via de administratie bij de intermediair kunnen verschillende rapporten rechtstreeks worden gegenereerd. Door het frequent monitoren van betrouwbare data kunnen banken eerder signaleren dat een onderneming mogelijk haar verplichtingen niet na zal kunnen komen. Door eerder in te grijpen, kan in veel gevallen het daadwerkelijk plaatsvinden van de wanbetaling voorkomen worden. In ieder geval kan de gevolgschade worden beperkt. Hier profiteren zowel de ondernemer als de bank van.

Betrouwbaarheid data

Hierboven is aangegeven dat betrouwbare data van groot belang zijn voor de nauwkeurigheid van de uitkomst van de risicoweging. In de komende jaren, zo verwacht ik, zal hier dan ook een grote nadruk op komen te liggen. Nauwkeurigheid wordt in belangrijke mate verbeterd door het aan elkaar koppelen van meerdere systemen en de onderlinge data-uitwisseling. Een rechtstreekse koppeling tussen het bancaire systeem en het boekhoudpakket is hier een voorbeeld van. Rekeningmutaties worden zo zonder menselijke tussenkomst in de boekhou-

ding verwerkt. Ook de introductie van eFacturatie en de rechtstreekse koppeling daarvan aan het boekhoudsysteem zorgt voor minder (menselijke) fouten en daarmee voor een hogere betrouwbaarheid.

Controle bij de bron

Systemen koppelen is echter niet voldoende. Een belangrijke mate van betrouwbaarheid zal moeten worden verkregen door controle op de ingevoerde data en de uitgevoerde processen bij de onderneming. Dit is bij uitstek een rol voor de accountant, die vanuit zijn deskundigheid en de met zijn beroep samenhangende integriteitseisen deze controlerende en corrigerende rol kan invullen. Daarbij zal de accountant uiteraard ook

'Systemen koppelen is niet voldoende. Een belangrijke mate van betrouwbaarheid moet worden verkregen door controle op de ingevoerde data en de uitgevoerde processen bij de onderneming.'

met een voldoende objectieve blik naar de ondernemer moeten kunnen kijken.

Positionering accountant

Om in de veranderende keten van gegevensuitwisseling een blijvende toegevoegde waarde te genereren, zal de accountant zich op een juiste wijze moeten positioneren. Hij zal zijn klanten daarbij ook met de juiste middelen moeten weten te ondersteunen. De keuze voor een adequaat ICT-systeem is hier een onderdeel van. Belangrijker is de wijze waarop de toegevoegde waarde van de accountant aan de ondernemer kan worden uitgelegd, daar waar automatisering de samenstelling meer en meer overneemt.

Omslag in de keten

Met de invoering van SBR verandert de verantwoordingsketen essentieel. Bij een juiste integratie in de keten zijn er voor alle partijen voordelen te behalen; soms grotere, vaak kleinere. Maar de vele kleine voordelen bieden de keten gezamenlijk de kans om effectiever te kunnen

opereren. De voordelen die de banken behalen in de vorm van lagere operationele kosten en betere risico-inschattingen, komen integraal terug in de beschikbaarheid van krediet en een meer passende prijs die een onderneming voor een financiering betaalt. Ook andere voordelen die in de keten te behalen zijn, zullen de ondernemers in die keten ten goede komen.

Transitieproces

Helaas kunnen de voordelen niet van vandaag op morgen worden gerealiseerd. De verantwoordingsketen bevindt zich in een transitieproces en is daarin nog niet zover gevorderd dat de vruchten van de verandering reeds geplukt kunnen worden. Een verandering die niet ophoudt bij de invoering van het rapporteren via SBR, maar die de gehele keten zal raken. Wie dit inziet en tijdig de juiste stappen zet, zal zijn klanten hiervan bovenmatig kunnen laten profiteren.

De digitalisering van de verantwoordingsketen en de voordelen die daarmee gepaard gaan bieden grote voordelen en zijn deels onvermijdelijk. Het is niet de vraag óf digitalisering door zal zetten in de verantwoordingsketen, maar welke intermediairs als eerste de vruchten er van gaan plukken. Zowel voor henzelf als voor hun klanten. **An**

Guust Jutte is werkzaam als Productmanager binnen Rabobank Nederland en is voorzitter van het dagelijks bestuur van het Financieel Rapportage Coöperatief B.A., waarin de drie deelnemende banken het SBR-project uitvoeren.